

Lesław Pisarczyk

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

Gliwice, dnia 12 października 2020
r.

Sz. Pan
Mariusz Sumara
DRON.EDU.PL

OPINIA PRAWNA
dotycząca naruszenia dóbr osobistych
poprzez publikację w serwisie internetowym światrolnika.info artykułu pt.
„Czy strażnik miejski lub gminny w ramach sprawdzenia doraźnego, czym palisz
w piecu, ma prawo wejść na Twoją posesję? Nie ma!”

I. STAN FAKTYCZNY

Dnia 12 stycznia 2020 r. w serwisie internetowym światrolnika.info opublikowano artykuł pt. „Czy strażnik miejski lub gminny w ramach sprawdzenia doraźnego, czym palisz w piecu, ma prawo wejść na Twoją posesję? Nie ma!”. Przedmiotowa publikacja przedstawia zagadnienie prowadzonych przez Straż Gminną/Miejską kontroli spalania odpadów w gospodarstwach domowych. Wyżej wymienione kontrole zmierzają do ograniczenia, występującego w ostatnich latach problemu znacznego zanieczyszczenia środowiska naturalnego, spowodowanego m. in. nielegalnym spalaniem odpadów. W kontrolach tych z powodzeniem wykorzystuje się również drony, które znacznie usprawniają proces badań emisji szkodliwych zanieczyszczeń. Autor artykułu opisując uprawnienia Strażników Gminnych/Miejskich w zakresie przeprowadzania ww. kontroli wykorzystał treść informacji z serwisu anuluj-mandat.pl z dnia 19 grudnia 2016 r.

II. ANALIZA PRAWNA

W świetle obowiązującego prawa funkcjonariusze Straży Gminnej/Straży Miejskiej dysponują szerokimi uprawnieniami w zakresie ochrony porządku publicznego. Podstawowe uprawnienia wskazanych formacji wynikają z ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (t. jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1795). Szczególnie istotny jest w tym zakresie przepis art. 10 ust. 1 przytoczonej ustawy, zgodnie z którym „Straż wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające z ustaw i aktów prawa miejscowego”. Ustawodawca konkretyzuje uprawnienia Straży Gminnej/Miejskiej m. in. w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t. jedn. Dz. U. z 2020 r. 1219). Zgodnie z przepisem art. 379 ust. 1 wskazanej ustawy „Marszałek województwa, starosta oraz wójt, burmistrz lub prezydent miasta sprawują kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością tych organów”, natomiast ust. 2 cytowanego przepisu wskazuje, że „Organy, o których mowa w ust. 1, mogą upoważnić do wykonywania funkcji kontrolnych pracowników podległych im urzędów marszałkowskich, powiatowych, miejskich lub gminnych lub funkcjonariuszy straży gminnych”. Nadto ustęp 3 przedmiotowego przepisu wymienia uprawnienia podmiotu kontrolującego, przysługujące temu podmiotowi w toku

prowadzonej kontroli. Na szczególną zaś uwagę zasługuje uprawnienie do wstępu wraz z rzeczoznawcami i niezbędnym sprzętem przez całą dobę na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, a w godzinach od 6 do 22 - na pozostały teren.

Wobec powyższego, oczywiste jest, iż funkcjonariusze Straży Gminnej/Miejskiej dysponują ustawowymi uprawnieniami do przeprowadzania kontroli w zakresie spalania paliw opałowych, zarówno wobec podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, jak i względem osób fizycznych, w ich miejscu zamieszkania.

Odnosząc się do kwestii odpowiedzialności karnej za zabronione przez prawo spalanie odpadów, wskazać należy w szczególności przepis art. 191 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 797). Przepis ten sankcjonuje termiczne przekształcanie odpadów poza spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów. Dotyczy zatem powszechnego, zwłaszcza w okresie zimowym, procederu spalania różnego rodzaju odpadów, w tym śmieci, w piecach i kotłach ogrzewania centralnego. Dokonanie ww. czynu zabronionego jest wykroczeniem zagrożonym karą aresztu lub grzywny. Co istotne, funkcjonariusze Straży Gminnej/Miejskiej dysponują w tym zakresie ustawowymi uprawnieniami do wymierzania kary grzywny w drodze mandatu karnego, nakładanego w trybie określonym ustawą z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (t. jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 729).

Przechodząc do analizy zasadniczego przedmiotu niniejszej opinii, polegającego na ocenie, czy ww. artykuł narusza prawnie chronione interesy podmiotów prowadzących kontrole spalania odpadów oraz podmiotów świadczących usługi operatora dronów, w pierwszej kolejności należy dokonać oceny przedmiotowego artykułu w świetle przesłanek warunkujących odpowiedzialność za naruszenie dóbr osobistych. Ustawodawca w celu ochrony różnego rodzaju interesów o charakterze niemajątkowym wprowadza konstrukcję dóbr osobistych. Zgodnie z przepisem art. 24 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (t. jedn. Dz. U. z 2019 poz. 1145) podstawową przesłanką naruszenia dóbr osobistych jest bezprawność działania sprawcy. Bezprawność rozumiana jest zarówno jako sprzeczność z przepisami obowiązującego prawa, jak i z zasadami współżycia społecznego, a więc normami o charakterze pozaprawnym. Z drugiej strony należy mieć na uwadze regulacje ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (t. jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1914), które twórcom artykułów prasowych przyznają większy zakres swobody w wyrażaniu poglądów na aktualne tematy społeczne, a także umożliwiają prowadzenie tzw. krytyki prasowej. Odnosząc powyższe uwagi do przedmiotowego artykułu trzeba stwierdzić, iż co najmniej część informacji przedstawiono w nim w sposób nierzetelny. W szczególności dotyczy to ogólnego wniosku wynikającego z lektury artykułu, według którego Straż Gminna/Miejska nie jest podmiotem uprawnionym do kontroli emisji zanieczyszczeń powstających w wyniku spalania odpadów. W tym zakresie analizowany artykuł może przyczynić się do pogorszenia społecznego odbioru działań kontrolnych prowadzonych przez funkcjonariuszy Straż Gminnych/Miejskich.

Przystępując z kolei do analizy wpływu przedmiotowego artykułu na sferę prawnie chronionych interesów podmiotów świadczących usługi operatorów dronów, w pierwszej kolejności należy wskazać, iż autor publikacji nie ustosunkowuje się do kontroli prowadzonej za pomocą dronów. Wobec powyższego, przyjmując perspektywę potencjalnego czytelnika, lektura artykułu nie

tworzy w oczywisty sposób skojarzenia pomiędzy negatywnym wydzwiewkiem publikacji, a wykorzystaniem dronów do działań kontrolnych. Nadto, należy też mieć na uwadze, że pierwotnym źródłem analizowanych informacji jest artykuł opublikowany w serwisie anuluj-mandat.pl. Twórca artykułu zamieszczonego w serwisie swiatrolnika.info bazuje zatem na nierzetelnych informacjach opublikowanych przez inny podmiot. Jego odpowiedzialność jest więc w tym zakresie ograniczona.

III. Wnioski

Podsumowując, przedmiotowy artykuł przekazując informacje w sposób nierzetelny, wpływa negatywnie na prawnie chronioną sferę interesów Straż Gminnych i Miejskich, a zatem samorządowych jednostek organizacyjnych, powołanych do ochrony porządku publicznego na terenie gminy. W tym zakresie ewentualne działania mające na celu usunięcie naruszeń mogą podjąć właściwi przedstawiciele wskazanych Straż. Mając natomiast na względzie powyższe uwagi uznać należy, iż treść artykułu nie narusza bezpośrednio interesów podmiotów prowadzących działalność z zakresu obsługi dronów. Wobec powyższego, wystąpienie z żądaniem zaniechania naruszeń przez DRON.EDU.PL raczej zostanie uznane za nieuzasadnione i będzie narażone na oddalenie przez Sąd.